

فرهنگ تشریحی لغات، عبارات و اصطلاحات قراردادهای خدمت، تجاری، سرمایه گذاری و تأمین مالی رایج در صنعت نفت بین المللی

- قراردادهای سرمایه گذاری نفتی و هیدروکربنی
- قراردادهای تأمین منابع مالی و اعتباری
- قراردادهای بیمه انکاری / خدمت

نویسنده

مسعود زهدی

انتشارات هزاره سوم (نزد)

سرشناسه	: زهدی، مسعود
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ تشریحی لغات، عبارات و اصطلاحات قراردادهای خدمت، تجاری، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی رایج در صنعت نفت بین‌المللی/ نویسنده مسعود زهدی.
مشخصات نشر	: تهران: هزاره سوم اندیشه، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۹۲ ص: مصور، جدول.
شابک	: 978-600-7306-53-6 : ۸۵۰۰۰ تومان
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: قراردادهای -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی
موضوع	: نفت -- صنعت و تجارت -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی
موضوع	: زبان انگلیسی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی
موضوع	: قراردادهای -- اصطلاحات و تعبیرها
رده‌بندی درجه	: ۱۳۹۴: ۴۹۰/ ۴۰۴۰۰
رده‌بندی دی‌سی	: ۳۴۶/۰۲۲۰۳
شماره کتبشناسی ملی	: ۴۰۴۰۳۰۱

انتشارات هزاره سوم (ژنر)

فرهنگ تشریحی لغات، عبارات و اصطلاحات قراردادهای خدمت، تجاری، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی رایج در صنعت نفت بین‌المللی مسعود زهدی

- صفحه‌آرایی: هزاره سوم اندیشه • طرح روی جلد: پروین رفیع‌زاده
- لیتوگرافی: ندا • چاپ: دالاهو • صحافی: عزیز
- چاپ اول: تهران ۱۳۹۴ • شمارگان: ۱۰۰۰ • قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰۶-۵۳-۶

ناشر: هزاره سوم اندیشه

تهران، میدان انقلاب، کوچه آبرو، شماره ۱

تلفن و نمابر: ۶۶۰۳۷۶۴۸ - همراه: ۰۹۱۲۷۱۷۳۹۲۴

آدرس سایت: www.hsap.ir

الکترونیکی: hsapub@gmail.com

تلفن پخش: ۶۶۹۶۵۳۷۷

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

پیش‌گفتار

در جهان تجارت، قرارداد را می‌توان به عنوان یک شراکت و انجام معاملات تجاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر، انواع مختلفی از قراردادهای تجاری وجود دارد که هر یک بر مبنای جزئیات توافق به عمل آمده، بین طرف‌های ذی‌ربط و در چارچوب قوانین و مقررات مشخص، تدوین می‌گردد.

در شکل‌گیری یک رابطه تجاری، طرفین یک معامله‌ی توافقی راجع نوع قرارداد تصمیم می‌گیرند. معمولاً، نوع قرارداد مورد استفاده برای ایجاد تعهدات تجاری، با توجه به نوع کار و ماهیت صنعت، تغییر می‌کند.

قرارداد، (به بیان ساده) یک توافق شفاف بین دو یا چند طرف است. یک یا چند طرف محصولات یا خدماتی را درازای دریافت وجه از طرف یا طرف‌های دیگر، عرضه می‌کند.

نوع قرارداد، رابطه کلیدی بین طرف‌های تجاری را تعیین می‌کند و ریسک‌ها / مخاطرات پروژه را مشخص می‌سازد. شناخت ماهیت و ساختار انواع قراردادهای رایج در هر حرفه، انجام موفقیت‌آمیز یک معامله تجاری را تسهیل می‌کند.

انتخاب نوع قرارداد، سخت‌ترین گام در بنا کردن یک توافق تجاری با طرف دیگر است. این گام مخاطرات / ریسک‌های محتمل توافق به‌عمل‌آمده را مشخص می‌سازد.

پس از انتخاب نوع قرارداد، گام بعدی ساختاردهی، تدوین و نگارش متن آن است. در هر نوع قرارداد، صرف‌نظر از شکل ارائه مطالب، واژه‌ها و عبارات درج شده (با توجه به بار معنی و مفهومی که هر واژه به‌طور مستقل و یا در جمله و در کنار سایر واژه‌ها حمل می‌کند)، از اهمیت زیادی برخوردار است. گاهی تنها یک حرف اضافه

می‌تواند سیاق و مفهوم یک جمله یا قید را در قرارداد تغییر دهد. برای روشن شدن این موضوع، مثال‌های بی‌شماری را می‌توان مطرح کرد لیکن به سبب رعایت اختصار، تنها به ذکر مثال بسیار ساده‌ی واقعی زیر اکتفا می‌گردد:

در یکی از قراردادهای مهم بین‌المللی، طرف قرارداد که مسئولیت تهیه پیش‌نویس مواد را پس از هر دور مذاکره بر عهده داشت، عبارت *Change in scope* را به عبارت *Change of scope* تغییر داد و با عنایت به اینکه این تغییر کوچک در بین هزاران واژه و عبارت دیگر، به‌سادگی پنهان می‌شود و از طرف دیگر، اذهان گروه مذاکره‌کننده طرف مقابل به‌شدت روی مباحث کلیدی و موارد توافق نشده (*Pending Issues*) متمرکز است، اما آثار این تغییر ساده، قابل‌توجه است زیرا چنانچه به معنی مفهوم عبارات مزبور دقت شود، به‌سادگی روشن می‌شود که عبارت *Change in scop* به معنای انجام تغییر/ تغییرات در چارچوب شرح کار مورد توافق است یعنی پیمانکار می‌تواند در راستای اجرای شرح کار سفارش داده شده، تغییراتی در جهت بهبود فرایند انجام کار دهد. درحالی‌که عبارت *Change of scope* به معنای آن است که پیمانکار اختیار تغییر شرح کار را (به‌طور کلی) دارد و این در حالی است که قیمت قرارداد به قوت خود باقی می‌ماند. بنابراین، شناخت معانی و مفاهیم کلمات مختلف و ترکیب‌های به‌دست‌آمده از آنها، نگارش درست و صحیح مطالب مورد توافق در قرارداد می‌انجامد. از این‌رو، پرداختن به واژه‌ها و عبارات رایج قراردادی جهت تکمیل منابع مطالعاتی موجود نظیر تهیه فرهنگ‌ها و است‌نامه‌های تخصصی برای حفظ منافع تجاری هر بنگاه اقتصادی ضروری است اما باید توجه داشت که نگارش و تدوین یک فرهنگ جامع قراردادهای به‌گونه‌ای که معانی دقیق و مناسبی را منعکس کند و به‌درستی نمایان سازد، مستلزم تلاش زیاد و انجام محال است. گسترده در زمینه‌ی انواع قراردادهای مختلف و استخراج کلیه لغات و عباراتی است که به‌توجه به اهداف هر یک از طرفین مورد استفاده قرار می‌گیرد. این ضرورت غیرقابل اجتناب به‌سادگی عمق و حجم کار تدوین یک فرهنگ قراردادی را مشخص می‌کند. از طرف دیگر، روشن است که یک قرارداد برحسب موضوع انجام معامله مورد نظر، در زمینه‌های مختلف فنی، مالی، بازرگانی و حقوقی ورود می‌کند و به همین دلیل دامنه و وسعت لغوی بسیار متنوعی را در خود جای می‌دهد. از این‌رو، باید به سراغ رایج‌ترین و پر استعمال‌ترین لغات و عبارات به‌کاررفته در قراردادهای مختلف و متنوع در صنعت و تجارت رفت و مجموعه‌ای را فراهم کرد که به سهولت نیازمندی‌های مختلف مراجعه‌کنندگان را پاسخ‌گو باشد. کتاب حاضر، بر اساس همین منطق مجموعه بسیار متنوع و گسترده‌ای از

لغات و عبارات پرستعمال در قراردادهای رایج مورد استفاده (به‌ویژه در قراردادهای مختلف رایج در زمینه سرمایه‌گذاری، تأمین منابع مالی و سایر مباحث مربوط) را به همراه ارائه توضیحات لازم و جامع و متون واقعی قراردادی (به نحوی که دانش و اطلاعات مرتبط با بار معانی و کاربردی واژگان مزبور فراهم گردد)، عرضه می‌دارد.

من... التوفیق

مسعود زهدی

مرداد ماه سنه‌ی ۱۳۹۴ شمسی

www.ketab.ir